

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

Staphylococcus Aureus Kaynaklı Gıda Zehirlenmesi Muğla - Aralık 2013

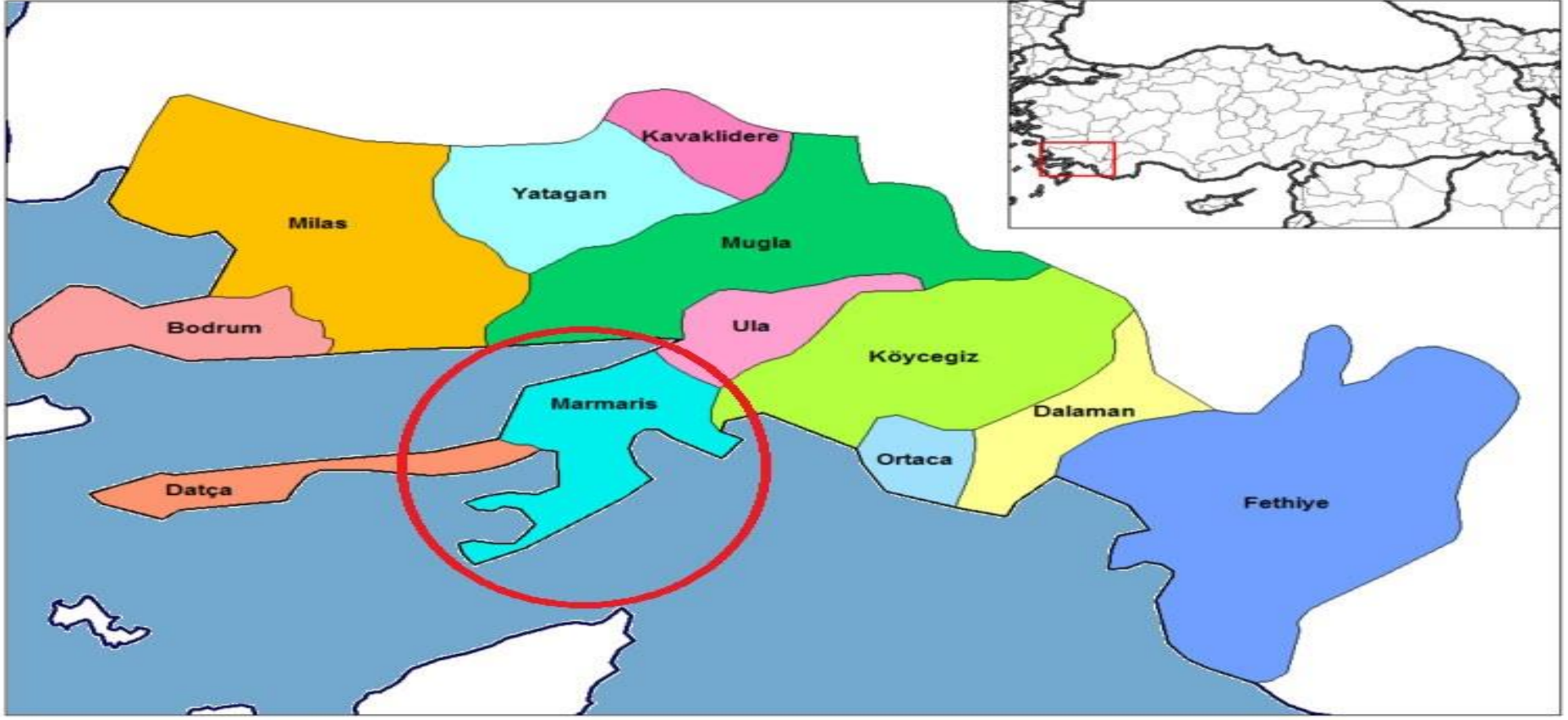
Dr. Celal TUTUŞ
Dr. Gürcan PARACIKLI, Dr. Demet BÖREKÇİ

"Bulaşıcı Hastalıkların Sürveyansı ve Kontrolü" Projesi Ulusal Toplantısı
ve
II. Ulusal Saha Epidemiyolojisi Bilimsel Konferansı

Ankara, Türkiye , 15-17 Nisan 2014

Marmaris-Muğla

Bildirim

23.12.2013 pazartesi

Marmaris Devlet Hastanesi 116 akut gastroenterit
bařvuru

Muğla Halk Sağlığı Müdürlüğü

THSK Erken uyarı cevap birimi
(Telefon ile bildirim)

Bildirim

Başvuruların hastanelere göre dağılımı (Marmaris Aralık 2013)

Hastane	Vaka Sayısı
Marmaris Devlet Hastanesi	116
Özel Marmaris Hastanesi	11
Özel Marmaris Yücelen Hastanesi	9
Toplam	136

- ICD 10 tanı kodları **A09**(Enf. Kaynaklı GE)-**R11**(Bulantı-kusma)-**K52**(Enfeksiyon olmayan GE)-**A08**(Viral etken düşünülen GE.)-**A07**(Parazit etken düşünülen GE.)

Edinilen İlk Bilgiler

Şikayet: Bulantı ve kusma ve/ veya ishal

Başlama Zamanı: 23.12.2013 öğle yemeğinden sonra

Kişi: Farklı iş yeri çalışanları ve öğrenciler

Ortak Maruziyet: Aynı yemek firmasından dağıtılan öğle ve akşam yemeği

Amaç

- Vaka sayısında artışa neden olabilecek etken ya da etkenlerin saptanması,
- Olası kaynak ya da kaynakların belirlenmesi,
- Bulaş yollarının belirlenmesi,
- Salgının tekrarını önlemek için korunma-kontrol önlemlerinin alınmasını sağlamak.

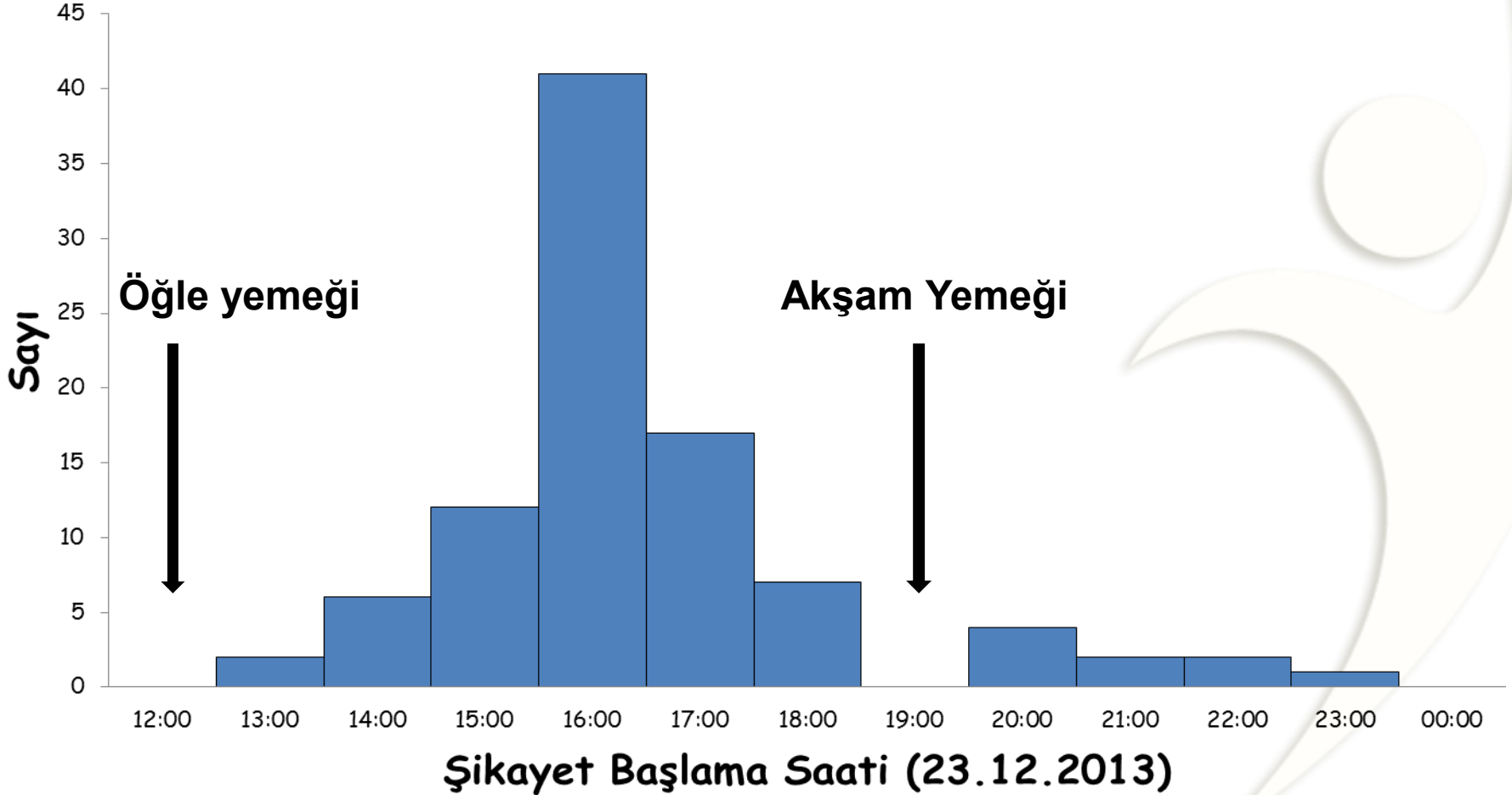
Vaka Tanımı

23-24.12.2013 tarihinde; A Yemek Firması'nın dağıtım yaptığı 17 işyeri ve 2 okulda;

- **Şüpheli vaka:** bulantı, kusma, karın ağrısı, ishal veya ateş şikayetlerinden en az birine sahip olan kişiler
- **Olası vaka:** Kusma veya ishal şikayetleri olan kişiler.
- **Kesin vaka:** Tanımlanmamıştır.

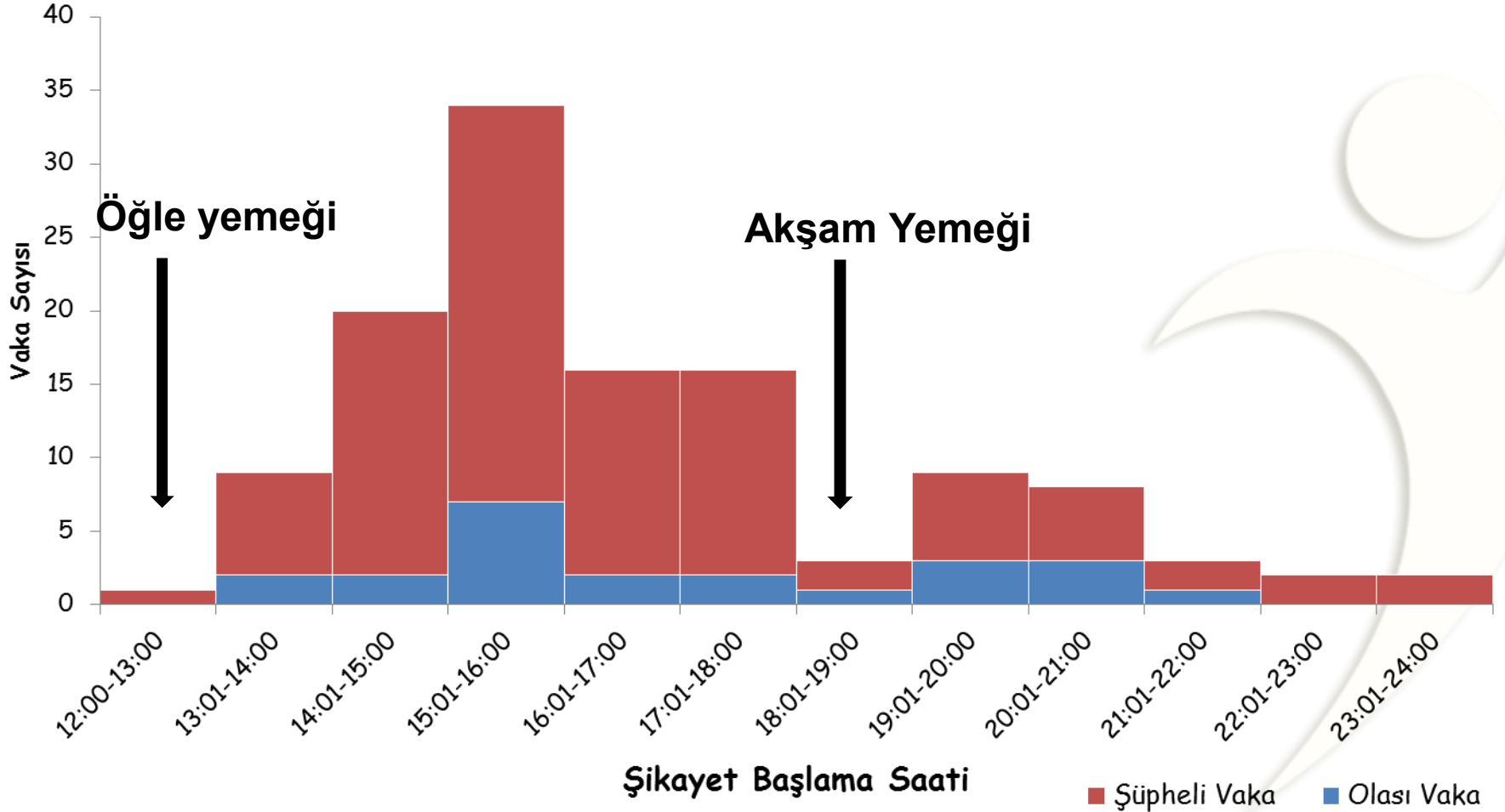

Gastroenterit şikayetleri ile hastaneye başvuranların zamana göre dağılımı (n=116)

Salgın Eğrisi

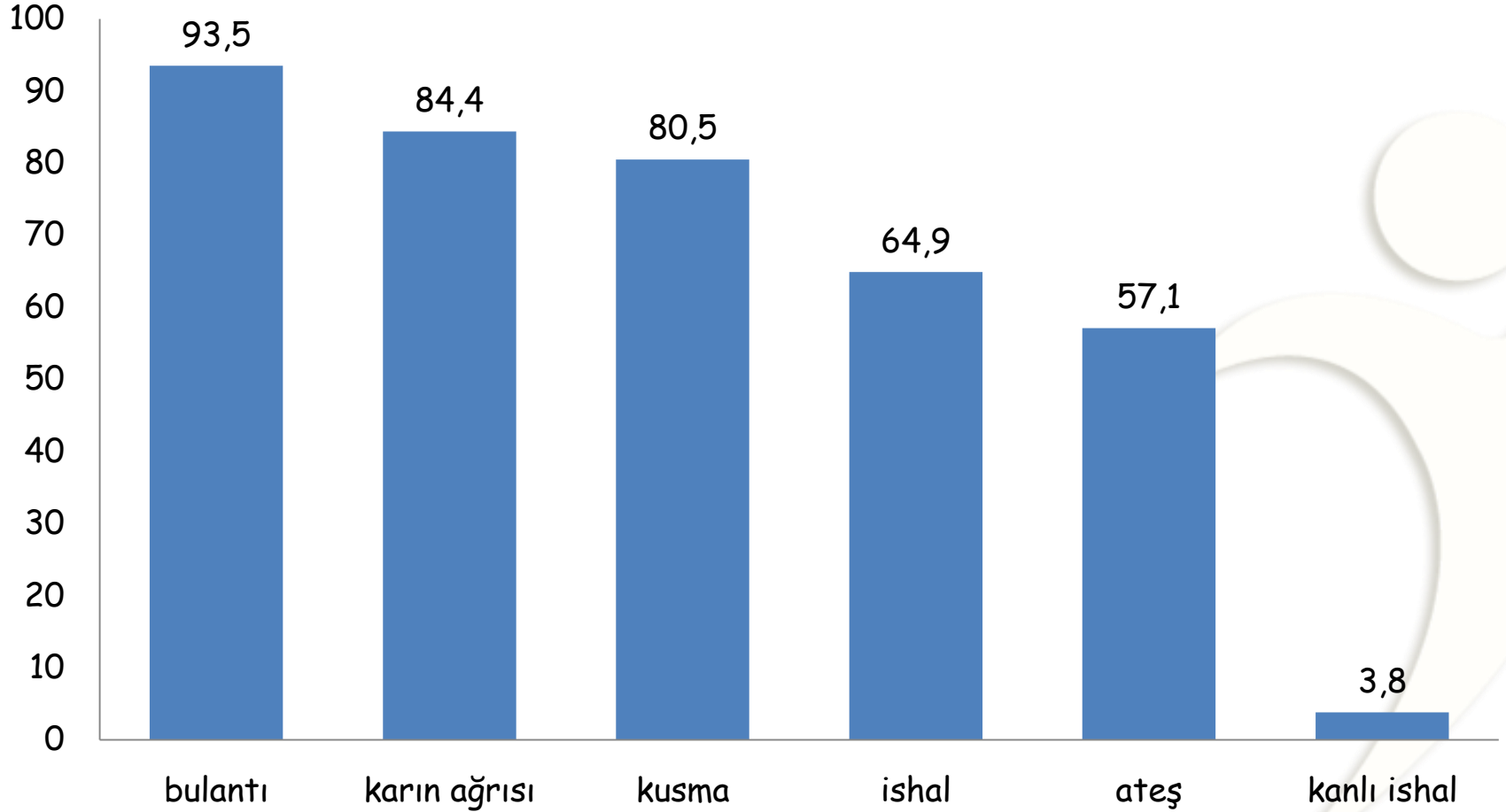

Vaka ve Kontrollerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Yaş grupları	Vaka (n=77)	Kontrol (n=113)
18- 29	45	70
30-39	21	22
40-49	8	17
50-53	3	4

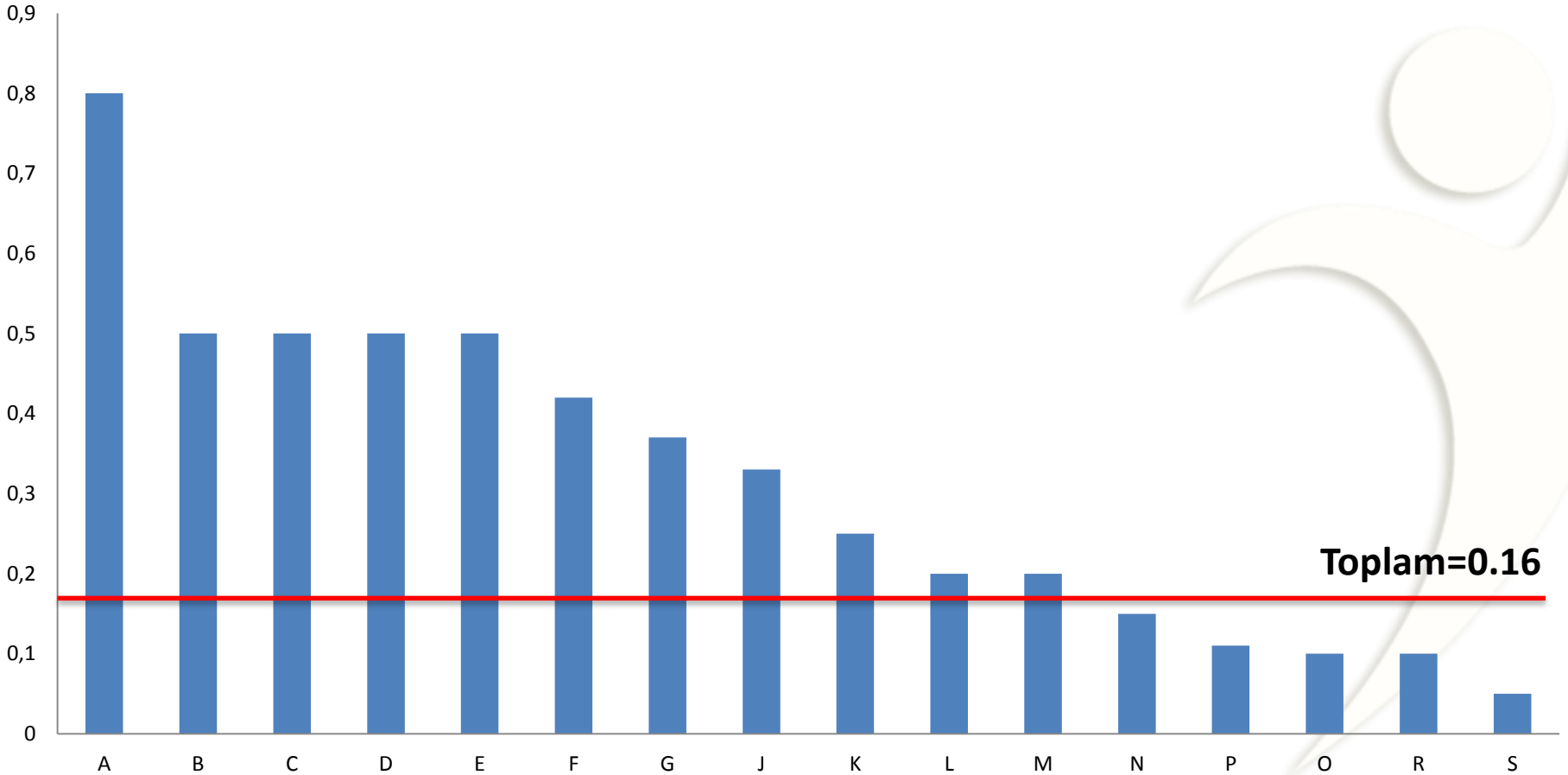

Olası Vakalarda Şikayetlerin Dağılımı (n=77)

İş yerlerine göre kaba atak hızları

Hipotez

- Gıda kaynaklı gastroenterit salgınıdır.
 - Farklı işyeri ve okullar
 - Yemek dağıtım firması ve menü aynı
 - Salgın eğrisinin tek kaynaklı gıda salgınıyla uyumlu olması
 - İki salgın eğrisinde de öğle ve akşam yemeği sonrası pik görülmesi

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

Analitik Çalışma

06-10 Ocak 2014

Vaka Kontrol Çalışması

Hastane ve laboratuvar kayıtları kullanılarak vakalara ulaşma, kontrol seçimi, anket uygulaması

Kontrol Seęimi

Araştırmaya katılmak isteyen

Ve

Yemek dağıtımı yapılan iř yeri ve okullarda
hiębir gastroenterit bulgusu olmayan kişiler

Kontrol grubu: 113

Vaka Tanımı

- Şüpheli vaka: 100

- Olası vaka: 77

Yemek Listesi:

- Mantar orbası
- Tavuk döner
- Salata
- Ayran

Gıda Maddelerinin Kullanımının Vaka ve Kontrol Grubuna Göre Dağılımı

	Sayı		%		OR (%95GA)	ORadj (%95GA)
	Vaka	Kontrol	Vaka	Kontrol		
Yiyecekler						
Tavuk döner	74	37	96,0	32,1	50 (14-171)	33,9 (8,8-129,7)
Mantar çorbası	58	32	75,0	28,5	7,6 (3,9-15)	2,3 (1,05-5,4)
Salata	59	44	76,6	38,9	5,09 (2,6 - 9,9)	0,9 (0,3- 2,4)
Ayran	15	12	19,5	10,6	2,02 (0,8-4,7)	

Laboratuvar

Klinik örnekler

- **Gaita, kusmuk:** Kültür metodu
- **Gıda ve su örnekleri:** Mikrobiyolojik ve kimyasal inceleme
- **Çevre örnekleri (yemek şirketi):** Kültür metodu

Laboratuvar Sonuçları

Alınan örnekler	Kullanılan Yöntem/Sayı	Sonuç
Gaita	Kültür(9)	Negatif
Kusmuk	Kültür(2)	Negatif
Su numunesi	Kültür	Negatif
Gıda numuneleri	Kültür	Negatif
Tavuk döner _(100gr)	Staphylococcus aureus enterotoksin	Pozitif

Kısıtlılıklar

- Tavuk dönerin nerede kontamine olduğu saptanamamıştır.

Sonuç

- İncelenen salgın, gıda kaynaklı bir salgındır
- Salgının kaynağı yenilen tavuk dönerdir.
- Tavuk dönerde saptanan *Staphylococcus Aureus* enterotoksini hastalığın sebebidir.

Koruma ve Kontrol Önlemleri

- Bu şirkette iyi üretim uygulamalarının geliştirilmesi sağlandı.
- Sorumlu bulunan gıdanın tüketimi durduruldu.
- Tarım Bakanlığı ile görüşülerek tavuk dönerin dağıtımını yapan şirketin geriye ve ileriye dönük incelemesi sağlandı,
- Akut Barsak Enfeksiyonu sürveyans verilerinin takibinin düzenli olarak devam ettirilmesi önerildi.

TEŞEKKÜRLER

- Muğla Halk Sağlığı Müdürlüğü
 - Dr. Derya Tetiker, Yusuf Dural
- Marmaris Toplum Sağlığı Merkezi Çalışanları
- Saha Epidemiyolojisi Birim Sorumlusu

Dr. Fehminaz TEMEL

- Danışman: Dr. Bao-Ping ZHU